

MÝTY sú prekážkou k inteligentnému priemyslu

Predsudky a nedorozumenia týkajúce sa fenoménu Industry 4.0 sťažujú firmám napredovanie, brzdia aplikáciu technologických trendov a nedovoľujú využiť potenciál transformácie naplno. Ako s nimi bojovať?

Medzi časté mýty, ktoré zásadne ovplyvňujú prístup manažérov k téme Industry 4.0, patrí tvrdenie, že sa táto téma slovenských firiem ešte netýka.

Tak, ako sa pri každom novom kroku vo vývoji objavujú mylné predstavy a zmätočné informácie, vznikajú mýty aj o Industry 4.0. Najúčinnnejšie sa s nimi bojuje využívaním informácií z kvalitných zdrojov, odbornými diskusiami, výmenou skúseností, či inšpirovaním sa úspešnými príbehmi a riešeniami. V redakcii Zisk management vám v spolupráci s Industry4um – formátom otvoreného diskusného fóra – prinášame tie, ktoré dnes v našich podnikoch rezonujú najviac:

1. Mýtus: Nás sa Industry 4.0 netýka

Medzi mýty, ktoré sú rozhodujúcimi v prístupe k danej téme patrí tvrdenie, že Industry 4.0 sa slovenských firiem ešte netýka. Opak je pravdou. Okrem skutočnosti, že Industry 4.0 je celosvetový fenomén, je potrebné uvedomiť si, že nie je cieľom, ale cestou, ktorou si podnik zvyšuje svoju konkurencieschopnosť a udržiava pridanú hodnotu na trhu. Počet firiem so skúsenosťou s implementáciou princípov Industry 4.0 celosvetovo dynamicky rastie. Podľa

minuloročného prieskumu platformy Industry4UM s implementáciou na Slovensku začalo, alebo v nej naplno funguje, devätnásť percent firiem a viac ako polovica (53 %) zatiaľ nerobilo žiadne transformačné kroky. Dôvodom relatívne vysokého čísla nezapojených je hlavne málo relevantných informácií a aj potreba dlhšieho času na prípravu zámerov. Výsledky tohtoročného prieskumu budú známe až v októbri, ale už dnes Industry4UM po intenzívnych stretnutiach a množstve aktivít pre podniky a ľudí z praxe konštatuje, že firmy situáciu pochopili a nastupujú postupne na cestu transformácie.

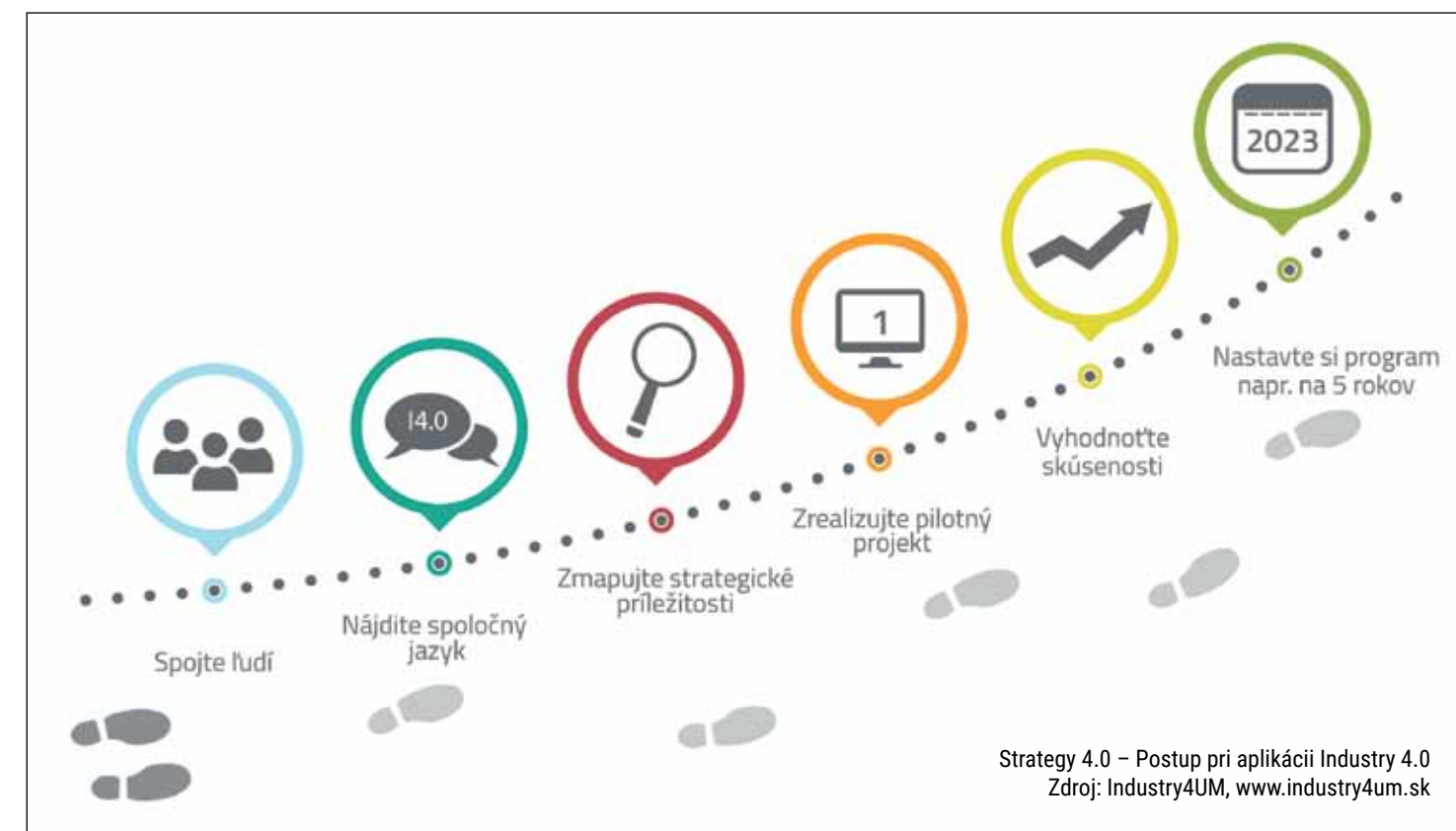
2. Mýtus: Inteligentnú fabriku treba stavať vždy od základov

Ďalší z kategórie mýtov je ten, že digitálny podnik je potrebné budovať od základov. Je to zavádzajúca informácia. Je viac ako samozrejmé, že inak pristupujú k nastaveniu procesov napríklad v novovybudovanom digitálnom závode, ktorý bol už od začiatku dimenzovaný podľa potrieb výroby a inak v už existujúcich prevádzkach. V súvislosti so štruktúrou

a charakterom slovenského priemyslu je najväčší potenciál na budovanie inteligentných výrob v existujúcich fabrikách. Riešením je postupná optimalizácia zameraná na procesy. Samotné technológie sú len nástrojom, ako ich optimalizovať. Každá firma si však musí nájsť svoju definíciu Industry 4.0. Vzorec, podľa ktorého by mala postupovať pri implementácii, neexistuje.

3. Mýtus: Industry 4.0 je iba o technológiách

Digitálne technológie v koncepte Industry 4.0 sú primárne nastavené na to, aby zachytávali okamžitý stav procesov, zbierali dáta a poskytovali exaktné informácie. Vďaka nim sa následne firmy začínajú riadiť takmer vedecky presne a dokážu vo výrobných celkoch nahrádzať „nedokonalosť“ človeka. **Prepájanie dát a objektov je základom Industry 4.0**, ale samotné technológie nie sú jediným aspektom v transformácii. Digitálna transformácia ovplyvňuje celý hodnotový reťazec firmy. Vztahuje sa na všetky procesy vo vertikálnej aj horizontálnej línii podniku. Od objednávok cez

Mnohé podniky začínajú vnímať Industry 4.0 ako nevyhnutný nástroj na zvýšenie výkonnosti a konkurencieschopnosti.

výrobok a distribúciu produktov, až po komunikáciu s dodávateľskými reťazcami a následne zákazníkmi.

4. Mýtus: Aplikácia Industry 4.0 je príliš drahá

Reakcie podnikov na realizáciu zmien Industry 4.0 sa v minulom období spájali s predstavou vysokých investícií. Postupne sa však potvrdzuje skutočnosť, že diskusia a búranie mýtov posunuli firmy k reálnejším pohľadom. Ponáraním sa do témy sa začína tento mýtus vytrácať a firmy sa začínajú prikláňať na stranu tvrdenia o investičnej zvládnuteľnosti zmien. Je potrebné si uvedomiť dva základné fakty. Po prvé: nie je nevyhnutné nakupovať tie najdrahšie technológie, vymieňať plošne technické zariadenia, stavať nové linky. Kľúčovou je kvalitná stratégia. Stratégia nastavená na postupný nábeh transformácie. Dovolí podnikom regulovať nákladovosť a rozvíjať sa v duchu možnosti a cieľov. Po druhé: aplikácia Industry 4.0 nie je samoúčelná. Robí sa preto, aby firma zvýšila svoju konkurencieschopnosť. To znamená, že robí také opatrenia, ktoré ju posúvajú dopredu a je len samozrejmé, že musia byť finančne návratné v rozumnom čase. A v konečnom dôsledku musia zvyšovať zisk.

5. Mýtus: Industry 4.0 pripraví ľudí o prácu

Automatizácia môže viesť k zníženiu počtu pracovných miest, tie však určite všetky nezaniknú. Skôr môžeme tvrdiť, že sa zmení charakter práce zamestnancov. Profil zamestnanca v inteligentnej výrobe bude iný. Vzniknú nové pracovné

Každá firma si musí nájsť svoju definíciu Industry 4.0.

miesta, nové pozície a zmenia sa nároky na vzdelanie a zručnosti zamestnancov. Preto bude musieť byť aj organizačná štruktúra prehodnotená tak, aby odzrkadľovala nové potreby firmy a aj podmienky a nároky realizácie vyškolených zamestnancov. Ale zaznamenávame aj skutočnosť, že v niektorých prevádzkach, alebo dokonca firmách, je práve Industry 4.0 riešením nedostatku pracovnej sily.

6. Mýtus: Industry 4.0 ešte nie je pre slovenské školstvo témou

Kulantne povedané, situácia je v tejto oblasti viac ako zložitá. Ale povzbudivé je, že sa začínajú objavovať pozitívne impulzy a Industry 4.0 sa stáva aspoň v niektorých vzdelávacích subjektoch či

programoch témou. Primárne z vysokých škôl. Tie začínajú danú tému vnímať ako podnet na reštart učebných osnov. Prvé úspešné kroky vidieť napríklad na Strojníckej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Slovenskej technickej univerzite v Košiciach, či na Žilinskej univerzite, ale začínajú s ňou počítať aj realizačné plány duálneho vzdelávania. Moderné technológie mladých zaujímajú. Mnohé univerzity chcú svoje pracoviská ešte viac využiť aj pre potreby praxe. Treba veriť,

že budú pozitívnym motivačným faktorom a dotiahnu to až do systémových zmien ako v oblasti nastavenia školských systémov, tak aj v oblasti výskumu a vývoja.

Mýtov okolo Industry 4.0 je ďaleko viac a ďalšie možno práve teraz vznikajú. Snažme sa však opierať o fakty, hľadáme relevantné informácie, nechajme sa viesť skúsenosťami a úspešnými riešeniami. Industry 4.0 nie je žiadny strašiak, je to fenomén, ktorý má svoj kontinuálny vývoj.

Ibaže nás viac nabáda vychádzať z istoty komfortnej zóny, rušiť zabehnuté väzby a opúšťať pevné body. ■

Autor: redakcia Zisk manažment